

Førsteårseffekter ADAM Oktober 2015

Resumé:

I forbindelse med nye modelversioner af ADAM er der behov for at afklare betydningen for modellens førsteårseffekter. Her undersøges forskellen mellem modelversion ADAM Oktober 2015 (Okt15) og den foregående ADAM-version ADAM Oktober 2014 (Okt14). Okt14 var første modelversion efter hovedrevisionen i 2014 indførte ESA2010-manualen i nationalregnskabet. Til Okt14 var det ikke muligt at reestimere modellen, da nationalregnskabet ikke var tilbageført, så dataserierne var for korte. Okt15 er således den første reestimerede ADAM-model på data, der følger de nye nationalregnskabsregneprincipper.

NMH22917

Nøgleord: Modelversion Okt15, multiplikatorer, finanseffekter

Modelgruppepapirer er interne arbejdsrapporter. De konklusioner, der drages i papirerne, er ikke endelige og kan være ændret inden opstillingen af nye modelversioner. Det henstilles derfor, at der kun citeres fra modelgruppepapirerne efter aftale med Danmarks Statistik.

1. Indledning

Ved standardstød til ADAM når timeløn og eksport næsten ikke at reagere i det første år, så modellens førsteårs reaktion er udpræget Keynesiansk og efterspørgselsdrevet uden nævneværdig fortrængning fra udbudssiden. Finanseffekten i et givet år er første års aktivitetseffekt af de finanspolitiske tiltag i året. Beregning af finanseffekten er en vigtig del af modelanvendelsen. I dette papir analyseres førsteårseffekterne af en række finanspolitiske instrumenter i modelversionen ADAM Oktober 2015 (Okt15). Den centrale finanseffekt vedrører effekten på BNP, men papiret omtaler også de finanspolitiske instrumenters betydning for efterspørgslen, beskæftigelsen, den offentlige nettofordringserhvervelse og forbrugerprisen. Effekterne belyses ved at sammenligne med den foregående modelversion ADAM Oktober 2014 (Okt14), og der fokuseres på forskellen mellem de to modelversioner.

Forskellen på modelversionernes førsteårseffekter (også kaldet førsteårs multiplikatorer) kan principielt henføres til tre slags forskelle: (1) forskel på adfærdsligningerne i de to sammenholdte modelversioner, (2) forskel på modelversionernes datagrundlag og (3) forskel på modelversionernes identiteter. Okt14 var første model på ESA2010-nationalregnskabet, men adfældsrelationerne blev kun niveaukorrigeret, da datagrundlaget var utilstrækkeligt til en reestimation. Dermed beholdt Okt14 elasticiteterne fra dens forgænger Jun14. Samtlige adfærdsligninger er i Okt15 blevet reestimeret, så Okt15 er den første modelversion, der fuldt ud er baseret på det nye ESA-2010-nationalregnskab. Dermed er der forskel på de to modellens adfældsrelationer, så forskel (1) er relevant og a priori interessant. Forskel (2) forekommer også pga. den løbende revision af nationalregnskabet, jf. nedenfor. Forskel (3) er derimod ikke så relevant, da der ikke er nævneværdige ændringer i identiteterne fra Okt14 til Okt15.

I analysen af førsteårseffekterne udsættes de to modelversioner, Okt15 og Okt14, for en række finanspolitiske stød. Konkret anvendes 21 forskellige finanspolitiske scenarier, hvis aktivitetseffekter sammenlignes i første simulationsår, som er 2016 for beregningen med Okt15 og 2015 for Okt14. Det forskellige startår afspejler, at grundforløbene er dannet på to forskellige tidspunkter. Dette gennemgås nærmere i afsnit 2.2.

De finanspolitiske stød dimensioneres, så instrumentændringen har en umiddelbar provenueffekt på 1 promille af BNP, og der benyttes i det hele taget samme finanspolitiske scenarier og samme metode som i tidligere analyser af ADAM's førsteårseffekter. Nærværende analyse af Okt15 inklusiv sammenligningen med den umiddelbart foregående version, fortsætter en række tilsvarende analyser af ADAM-versionerne fra december 2009 (RBJ03512 og DSII3d11), juli 2013 (NMH22515), juni 2014 (NMH19d14) og oktober 2014 (NMH12917).

Afsnit 2 gennemgår nogle model- og dataændringer, der kan påvirke beregningerne på Okt15 og Okt14, og afsnit 3 omtaler forskellen på de to modelversioners førsteårsreaktion på de 21 finanspolitiske stød. Afsnit 4 konkluderer.

2. Model og dataændringer

Hovedrevisionen i sommeren 2014 (HR2014) betød nye sammenhænge, klassificeringer mv. i nationalregnskabet, og det krævede en ny modelversion med nye ligninger og variabler. Derfor blev Okt14 lavet. Som nævnt var datagrundlaget utilstrækkeligt til en reestimation af modellens adfærdsligninger, der kun blev niveauekorrigeret i Okt14, jf. beskrivelsen i DSI01o14. Okt15 er således den første model, som er estimeret på det nye ESA2010-nationalregnskab. Reestimationen har samlet set kun ændret modellens førsteårseffekter beskedent.

De væsentligste ændringer i de adfærdsmæssige ligninger er beskrevet i delafsnit 2.1. For et samlet overblik over model- og dataændringer henvises til TMK17216. Delafsnit 2.2 beskriver, hvordan førsteårseffekterne påvirkes af, at efterspørgsel og produktion er sammensat på en anden måde, når der tages udgangspunkt i to forskellige kalenderår i to forskellige databanker.

2.1 Ændring i adfærdsmæssige ligninger

Reestimation af stokastiske relationer kan påvirke koefficienterne i kortsigtsdynamikken og dermed også førsteårsmultiplikatorerne. De reestimationer af Okt15, som har påvirket førsteårsegenskaberne mest, vedrører forbrugssystemet, boligmarkedet, lønligningen og faktorblokken.

2.1.1 Reestimation af forbrugssystemet

Forbrugssystemet bestemmer, hvordan købet af forskellige varegrupper reagerer, når det samlede forbrug stiger, og de relative priser ændrer sig. Reestimationen har ændret kortsigtsdynamikken i forbrugssammensætningen, jf. KSR16915. Det samlede forbrugs førsteårseffekt på forbruget af brændsel, fCe , er faldet, mens førsteårseffekten på bilforbruget, fCb , er steget. Ændringen påvirker førsteårseffekten på de brancher og importgrupper, som leverer til det pågældende forbrug. Fx er bilforbruget importtungt, og importen af biler, $fM7b$, stiger mere i Okt15 end i Okt14.

Den ændrede førsteårseffekt af en stigning i det samlede forbrug påvirker alle 21 eksperimenter, men ændringen i krydspriselasticiteterne har primært betydning for afgiftseksperimenterne. Fx for nedsættelsen af registreringsafgiften, hvor det betyder noget, at egenpriselasticiteten i bilforbruget er minus 1,213 i Okt15 mod minus 1,099 i Okt14. Effekten på

bilforbruget af en lavere bilpris, pcb , er dermed større i Okt15. Samtidig er krydspriselasticiteten fra bilforbrugsprisen til serviceforbruget, fCs , minus 0,019 i Okt15 mod minus 0,022 i Okt14. Det reducerer stigningen i serviceforbruget og dermed også produktionsstigningen i serviceerhvervet. For en komplet oversigt over reestimationen af forbrugssystemet henvises til KSR16915.

2.1.2 Reestimation af boligmarkedet

Reestimationen af boligmodellen har øget førsteårseffekten på boligprisen af 1 pct. højere privatforbrug, $fCpuxh$, til 1,42 % i Okt15 mod 1,31 % i Okt14, jf. NMH14116. Det betyder, at en given forbrugsstigning øger boligprisen, og dermed også boliginvesteringen, mest i Okt15. Derudover reagerer boliginvesteringerne nu mere på ændringer i Tobins Q – fra 0,021 % i Okt14 til 0,028 % i Okt15. Den større effekt på boliginvesteringerne betyder større effekt på investeringerne i alt og større effekt på produktionen i erhverv, som leverer til boliginvesteringerne. Det drejer sig især om byggeerhvervet, b , og serviceerhvervet, qz . Det øgede førsteårs gennemslag fra forbruget på boligpriserne og fra boligpriserne til boliginvesteringerne ses især i eksperimenter, som påvirker husholdningernes indkomst og dermed primært virker igennem ændringer i det private forbrug.

2.1.3 Reestimation af lønningen

Den reestimerede lønning er dokumenteret i PAG18915. Det fremgår, at koefficienten til samme års ændring i arbejdsløsheden er gået fra minus 0,33 til minus 0,28. Det betyder, at lønnen reagerer mindre i det første år i Okt15. Så selvom fx reestimationen af boligmodellen øger beskæftigelses- og arbejdsløshedseffekten i Okt15, så dominerer effekten af den lavere elasticitet til arbejdsløshedsændringen, og lønnen stiger mindre i Okt15 end Okt14 ved finanspolitiske lempelser. Dermed stiger virksomhedernes produktionspris også mindre i beregningens første år. Så konkurrenceevnen forringes lidt mindre i Okt15, hvilket marginalt reducerer både eksportfald og importstigning i år et.

2.1.4 Reestimation af faktorblokken

Reestimationen af faktorblokken og dens betydning for egenskaberne er dokumenteret i JNR05516. Ved et generelt stød til produktionen, som berører alle brancher lige meget, er der ikke de store forskelle, udover at maskininvesteringerne generelt reagerer lidt mindre i førsteåret, mens bygningsinvesteringerne reagerer lidt mere, jf. JNR05516 tabel 3. Ved stød, der især øger produktionen i bygge- og serviceerhvervet, b og qz , betyder

reestimationen dog, at maskininvesteringerne reagerer lidt mere i førsteåret, mens bygningsinvesteringerne reagerer lidt mindre, da ændringen i de to nævnte erhvervs kapitalefterspørgsel afviger fra det generelle billede, jf. også tabel 7 i JNR05519. Det er fx tilfældet i eksperimentet med det offentlige varekøb, som især stimulerer serviceerhvervet.

2.2 Sammensætningseffekter

Ændringen i datagrundlaget skabes af den normale nationalregnskabsrevision af de seneste år i datagrundlaget, for beregningen af førsteårseffekter vedrører ikke årene med endelige nationalregnskabstal. Beregningen vedrører de seneste år, nærmere bestemt det første år uden foreløbigt nationalregnskab, så baseline er modelberegnet med datamæssigt afsæt i det seneste foreløbige nationalregnskabsår, og det er årsag til af ændringen i datagrundlaget. I Okt15 er grundforløbet dannet på en databank fra april 2016 (hit0416.bnk), hvor 2016 er det første modelberegnete år, mens grundforløbet i Okt14 er dannet på en ældre databank fra april 2015 (hit0415.bnk), hvor 2015 er det første modelberegnete år. Dvs. at beregningerne vedrører to forskellige år, og selvom de foreløbige nationalregnskabstal ikke var blevet ændret, ville de to beregningers baseline alligevel være forskellige. Så selvom grundforløbene har samme steady state vækst, samme setup og bygger på ES2010-nationalregnskabet, har modelvariablene forskellig værdi i de to beregningers startår. Okt15-beregningen har udgangspunkt i et stiliseret skøn på 2016, mens Okt14-beregningen har udgangspunkt i et stiliseret skøn på 2015.

Det påvirker generelt multiplikatorerne, hvis aggregaternes sammensætning har ændret sig, så variablene fylder forskelligt i de to modelversioners grundforløb. Fx vil et lavere niveau for bygningsinvesteringerne i den ene modelversions datagrundlag betyde, at samme procentvise ændring i de konjunkturfølsomme bygningsinvesteringer påvirker de samlede investeringer og BNP forskelligt i de to beregninger. Det gælder også i tilfælde, hvor der reelt ikke er ændret noget ved modellens bestemmelse af bygningsinvesteringerne. Det skal tilføjes, at mængdeaggregaterne for fx de samlede investeringer og BNP dannes ved at sammenveje underkomponenterne i faste priser med deres laggede relative pris. Det kan derfor også ændre bygningsinvesteringernes vægt i de samlede investeringer og BNP, hvis prisen på bygningsinvesteringerne har ændret sig i forhold til prisen på de andre efterspørgselskomponenter.

Det skaber også en sammensætningseffekt, at husholdningernes forbrugsbestemmende indkomst på kort sigt, Ydk_h , er 14 procent lavere i Okt15, samtidig med at forbruget og BNP er stort set det samme i Okt15 og Okt14. Da eksperimenterne vedrører et stød på en promille af BNP, er den

procentvise effekt på indkomsten højere i Okt15, og det giver en tilsvarende større procentvis effekt på forbruget, jf. indkomstens førstårselasticitet på 0,4 i begge modelversioner. Effekten af, at indkomsten fylder mindre i grundforløbet og derfor stiger mere i pct. i Okt15-beregningen, vedrører især eksperimenterne med direkte skatter og overførselsindkomster.

3. Finanseffekter

I det følgende gennemgås førsteårseffekterne af de 21 finanspolitiske stød. De 21 stød er alle ekspansive, og de kan opdeles i fire grupper med fælles træk. Beskrivelsen af de finanspolitiske stød har derfor fire underafsnit: 3.1 om afgifter og subsidier, 3.2 om indkomstskatter, 3.3 om indkomstoverførsler og 3.4 om offentligt forbrug og offentlige investeringer.

3.1 Stød til afgifter og subsidier

En nedsættelse af afgifter (indirekte skatter) eller en forhøjelse af subsidier reducerer prisen på den endelige anvendelse, typisk forbruget, og det øger den reale disponible indkomst. Samtidig kan det påvirke de relative priser på forbrugskomponenterne og derved ændre forbrugssammensætningen. Der er 8 eksperimenter, som vedrører afgifter og subsidier:

- Moms, Spg-eksperimentet
- Energiafgift, Spp_ce-eksperimentet
- Fødevareravgift, Spp_cf-eksperimentet
- Benzinafgift, Spp_cg-eksperimentet
- Varefordelte subsidier, Sppu-eksperimentet
- Ejendomsskat, Spzej-eksperimentet
- Øvrige subsidier, Spzuqr-eksperimentet
- Registreringsafgiften, Spr-eksperimentet

Med to modelversioner giver det 2 gange 8 modelberegninger. Eksperimenternes centrale førstårsmultiplikatorer er i tabel 3.1 vist som absolutte forskelle på eksperiment- og grundforløb. Bilaget viser både den absolutte og den procentvise forskel på eksperiment- og grundforløb.

Tabel 3.1

		Spg		Spp_ce		Spp_cf		Spp_cg		Sppu		Spzej		Spzucf		Spr	
		Okt15	Okt14	Okt15	Okt14	Okt15	Okt14	Okt15	Okt14	Okt15	Okt14	Okt15	Okt14	Okt15	Okt14	Okt15	Okt14
<i>Absolut ændring</i>																	
Bnp, årets priser	Y	-1541	-1561	-1758	-1712	-1969	-1888	-1587	-1614	-1231	-1164	423	291	585	754	-275	-273
<i>Absolut ændring</i>																	
Bnp	fY	700	610	807	805	542	552	909	810	896	895	463	351	717	850	1274	1241
Privat forbrug	fCp	584	565	1115	1066	896	904	1397	1178	951	947	73	60	164	148	2341	2175
Off. Forbrug	fCo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investeringer	fI	406	331	71	119	-12	20	111	116	148	174	550	404	399	430	262	260
Eksport	fE	83	80	0	0	101	105	166	151	64	59	56	86	826	1094	-15	-23
Import	fM	373	372	387	396	452	494	778	657	270	295	211	197	667	814	1339	1215
<i>Absolut ændring</i>																	
Beskæftigelse	Q	0,394	0,367	0,221	0,212	0,246	0,262	0,365	0,405	0,547	0,575	0,359	0,274	0,559	0,668	0,465	0,543
Ledighed	Ul	-0,244	-0,199	-0,137	-0,115	-0,152	-0,143	-0,226	-0,220	-0,338	-0,312	-0,222	-0,149	-0,346	-0,362	-0,288	-0,295
<i>Absolut ændring</i>																	
Indkons toverførsler	Ty_o	-67	-58	-37	-33	-42	-41	-62	-64	-93	-90	-61	-43	-95	-105	-79	-85
Afgifter	Sp	-2011	-1961	-2212	-2100	-2282	-2210	-2100	-2146	-2030	-1962	-1942	-1924	-1964	-1899	-899	-957
Skatter	Sy_o	72	76	69	76	57	71	115	125	135	160	294	261	370	424	124	155
<i>Absolut ændring</i>																	
Privat	Tjn_hc	1133	1126	1787	1664	1558	1469	1078	1267	1552	1444	1428	1515	1574	1589	-712	-530
Udland	Tjen_e	407	396	391	395	700	706	922	773	337	359	126	69	-179	-311	1466	1316
Offentlig	Tjn_o	-1540	-1522	-2178	-2059	-2258	-2175	-2000	-2040	-1889	-1803	-1553	-1584	-1395	-1278	-755	-786
<i>Procent</i>																	
Timeløn	lna	0,000	0,001	0,002	0,003	0,003	0,004	0,004	0,005	0,006	0,007	0,003	0,003	0,004	0,007	0,005	0,007
Outputpris	px	-0,021	-0,020	0,001	0,001	0,001	0,002	0,002	0,003	0,003	0,004	-0,002	-0,002	-0,003	-0,002	0,003	0,004
Forbrugerpris	pcp	-0,133	-0,134	-0,270	-0,269	-0,229	-0,228	-0,237	-0,235	-0,216	-0,214	-0,001	-0,001	-0,003	-0,002	-0,170	-0,170

Reestimationen af boligligningerne har haft betydning. I moms-eksperimentet falder prisen på boliginvesteringerne pga. den lavere momssats. Koefficienten til samme års ændring i Tobins Q, dvs. boligprisen over investeringsprisen, er i Okt15 0,029 mod 0,021 i Okt14. Dermed stiger boliginvesteringerne mere i Okt15, og de større boliginvesteringer medfører, at de samlede investeringer stiger 55 mio. kr. mere i Okt15. Reestimationen af faktorblokken har også betydet, at byggebranchen og fremstillingsbranchen øger deres maskininvesteringer ca. 10 mio. kr. mere end tidligere. De større investeringer betyder større beskæftigelseseffekt, og dermed reduceres arbejdsløsheden og offentlige overførsler en anelse mere i Okt15.

I eksperimenterne med energi-, fødevarer- og benzinafgifter samt varefordelte subsidier stiger investeringerne mindre i Okt15. Det skyldes ligeledes primært boliginvesteringernes øgede reaktion på Tobins Q. Kontantprisen på boliger påvirkes af forbrugerprisen, og da de nævnte eksperimenter reducerer forbrugerprisen, stiger boligpriserne mindre i førsteåret. Da prisen for at investere i boliger ikke falder i disse eksperimenter (til forskel fra eksperimentet med momsnedsættelse), reduceres Tobins Q, og med den lidt højere førsteårselasticitet falder boliginvesteringerne mere i Okt15. Undtagelsen er ejendomsskat-eksperimentet, hvor den højere elasticitet til Tobins Q, betyder at boliginvesteringerne stiger markant mere i Okt15 end i Okt14. Det er fordi de lavere ejendomsskatter øger boligpriserne, og så øger den højere elasticitet stigningen i boliginvesteringerne. Betydningen af den højere elasticitet til Tobins Q ses også i eksperimenterne med øvrige subsidier og registreringsafgiften, men i de to eksperimenter er den kraftigere førsteårs reaktion i boligkapitalefterspørgslen ikke den vigtigste forklaring på forskellen mellem investeringsmultiplikatoren i Okt15 og Okt14, jf. også senere i dette afsnit.

Det bemærkes i energiafgiftseksperimentet, *Spp_ce*, at privatforbruget stiger mere i Okt15, på trods af investeringerne stiger mindre og dermed giver et mindre bidrag til produktion og indkomstdannelse. Privatforbruget stiger mere i Okt15, fordi det samlede forbrugsprisindeks, *pcpuxh*, falder mere. Det lidt større prisfald skyldes, at energipriserne vægter højere i indekset i Okt15's grundforløb. Derudover betyder reestimationen af forbrugssystemets elasticiteter, at energiforbruget stiger mindre, mens forbrug af øvrige varer og tjenester stiger mere, jf. KSR16915. Sidstnævnte forbrugsgrupper øger dansk beskæftigelse mere end energiforbruget, og det kompenserer for faldet i byggebeskæftigelsen. Den mindre stigning i energiforbruget gør importstigningen mindre, og den mindre stigning i det relativt hårdt beskattede energiforbrug reducerer også forbrugsstigningens positive effekt på det offentliges afgiftsindtægter.

I eksperimentet med fødevareafgiften, *Spp_cf*, kan ca. halvdelen af forskellen i importmultiplikatoren forklares ved, at importrelationen er blevet reestimeret, så landbrugsimporten stiger mindre i år et. Den næstvigtigste årsag til den lavere importreaktion i Okt15 er reestimationen af forbrugssystemet, som betyder, at bilforbruget og dermed bilimporten stiger mindre.

I benzinafgiftseksperimentet, *Spp_cg*, og registreringsafgiftseksperimentet, *Spr*, stiger privatforbruget markant mere i Okt15. Forklaringen skal igen findes i reestimationen af forbrugssystemet, hvor krydspriselasticiteten fra benzinpriser til bilforbrug i Okt14 var minus 0,179, men i Okt15 er minus 0,282, og bilforbrugets egenpriselasticitet er ændret fra minus 1,099 til minus 1,213. Dermed giver en reduktion af benzinafgiften og registreringsafgiften et markant højere bilforbrug. Dette øger både importen og lagerinvesteringerne mere end tidligere. Importlagerinvesteringerne til bilforbrug, *M7b_il*, stiger så meget, at det kompenserer for faldet i boliginvesteringerne. Forbrug af tjenester stiger efter reestimationen mindre i begge eksperimentet og sammen med en mindre reaktion i bygningsinvesteringerne og byggebranchen forklarer dette den mindre effekt på beskæftigelsen i Okt15.

I eksperimentet med øvrige subsidier, *Spzuqr*, fås en mindre effekt på investeringerne og nettoeksporten i Okt15 end i Okt14. Den primære effekt kommer fra landbruget. Når subsidierne hæves, forbedres priskonkurrencen for landbruget, som derfor kan eksportere mere (sammen med fødevareerhvervet). I forhold til de samlede omkostninger, fylder subsidierne i Okt15 8 %, hvor de tidligere fyldte 9 % i bestemmelsen af gennemsnitsomkostningerne. Faldet skyldes, at subsidierne generelt, *Spzuq*, er blevet mindre. Dermed falder gennemsnitsomkostningerne i landbruget mindre i Okt15, hvilket betyder, at landbrugs- og fødevareeksporten og den tilsvarende produktion stiger mindre. Den lavere produktionsstigning betyder, at beskæftigelsen, investeringerne og importen stiger mindre.

3.2 Stød til indkomstskatter

Nedsættelsen af indkomstskatter (direkte skatter) øger forbrugernes disponible indkomst og dermed forbruget. Der er 6 eksperimenter, som er stødt til:

- Arbejdsmarkedsbidraget, Sya-eksperimentet
- Slutskatter vedrørende personlig indkomst, Ssysp-eksperimentet
- Vægtafgift for husholdningerne, Syv-eksperimentet
- Selskabsskat, Sycr-eksperimentet
- Kulbrinteskat, Syck-eksperimentet
- Realrenteafgift, Sywp-eksperimentet

Eksperimenternes centrale førsteårsmultiplikatorer er i tabel 3.2 vist som absolutte forskelle på eksperiment- og grundforløb. Den absolutte forskel findes også i bilaget, som desuden viser den procentvise forskel.

Tabel 3.2

		Sya		Ssysp		Syv		Sycr		Syck		Sywp	
		Okt15	Okt14	Okt15	Okt14	Okt15	Okt14	Okt15	Okt14	Okt15	Okt14	Okt15	Okt14
<i>Absolut ændring</i>													
Bnp, årets priser	<i>Y</i>	600	449	740	552	1652	1403	27	24	-8	-9	74	50
<i>Absolut ændring</i>													
Bnp	<i>fY</i>	511	387	632	472	1443	1221	27	30	-7	-6	64	44
Privat forbrug	<i>fCp</i>	583	483	721	589	2175	1877	11	3	-8	-7	73	56
Off. Forbrug	<i>fCo</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investeringer	<i>fI</i>	280	188	346	230	477	359	17	24	-4	-4	35	21
Eksport	<i>fE</i>	-21	-16	-25	-20	-36	-36	16	29	0	1	-3	-1
Import	<i>fM</i>	334	277	413	338	1192	1014	16	25	-4	-4	42	32
<i>Absolut ændring</i>													
Beskæftigelse	<i>Q</i>	0,319	0,247	0,395	0,301	0,722	0,663	0,021	0,017	-0,004	-0,004	0,040	0,028
Ledighed	<i>UI</i>	-0,197	-0,134	-0,244	-0,164	-0,447	-0,360	-0,013	-0,010	0,003	0,002	-0,025	-0,016
<i>Absolut ændring</i>													
Indkomstoverførsler	<i>Ty_o</i>	619	613	-67	-47	-122	-104	-3	-3	1	0	-7	-5
Afgifter	<i>Sp</i>	171	127	230	179	690	560	5	4	-2	-2	23	17
Skatter	<i>Sy_o</i>	-1148	-1170	-1931	-1914	-1864	-1825	-2086	-2032	255	281	-1924	-1890
<i>Absolut ændring</i>													
Privat	<i>Tjn_hc</i>	1269	1400	1281	1426	-167	161	2121	2036	1875	1796	1904	1892
Udland	<i>Tjen_e</i>	363	290	441	347	1317	1103	16	10	9	6	59	43
Offentlig	<i>Tjn_o</i>	-1632	-1690	-1722	-1773	-1150	-1264	-2137	-2046	-1884	-1802	-1962	-1934
<i>Procent</i>													
Timeløn	<i>lna</i>	0,003	0,003	0,004	0,004	0,008	0,009	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Outputpris	<i>px</i>	0,002	0,001	0,002	0,002	0,004	0,004	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Forbrugerpris	<i>pcp</i>	0,002	0,002	0,002	0,002	0,006	0,005	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Der er ingen nævneværdig forskel på de to modelversioners effekt i selskabsskateksperimentet, *Sycr*, kulbrinteskateksperimentet, *Syck*, og realrenteafgiftseksperimentet, *Sywp*. For eksperimenterne med arbejdsmarkedsbidrag, *Sya*, personlig indkomstskat, *Ssysp*, og vægtafgift, *Syv*, får man generelt en større førsteårseffekt i Okt15. Begrundelsen er den samme i alle tre eksperimenter. Skattelettelsen er nogenlunde ens i de tre eksperimenter, hvilket giver nogenlunde samme absolutte fremgang i husholdningernes indkomst. Forskellen skabes af, at husholdningernes forbrugsbestemmende realindkomst, *Ydk_h/pcpuxh*, er markant lavere i baseline for Okt15-beregningen. Forbruget har nogenlunde samme størrelse i

de 2 grundforløb, men i grundforløbet til Okt14 ligger husholdningernes indkomst forholdsvis højt, hvorimod husholdningernes indkomst i grundforløbet til Okt15 ligger forholdsvis lavt i beregningsåret 2016. Dermed bliver den procentvise stigning i indkomsten noget større i Okt15. Da makroforbrugsligningen er en log-lineærfunktion, bliver den procentvise og absolutte effekt på privatforbruget noget større i Okt15. Det øger effekten på den samlede efterspørgsel i Okt15, og dermed også effekten på produktion, investeringer, import, beskæftigelse mm.

3.3 Stød til indkomstoverførsler

Der er 2 multiplikatoreksperimenter med hver sin gruppe indkomstoverførsler:

- Øvrige indkomstoverførsler, ikke-skattepligtig, Tyrrr-eksperimentet
- Øvrige indkomstoverførsler, skattepligtig, Tyrrs-eksperimentet

Begge slags indkomstoverførsel er i modellen uafhængig af konjunktoren til forskel fra især arbejdsløshedsdagpenge, *Tyd*. Dermed svarer eksperimenterne til, at det offentlige giver en, henholdsvis ikke-skattepligtig og skattepligtig, eksogen indkomstoverførsel til husholdningerne.

Eksperimenternes centrale førsteårsmultiplikatorer er i tabel 3.4 vist som absolutte forskelle på eksperiment- og grundforløb. Bilaget viser både den absolutte og procentvise forskel.

Tabel 3.4

		Tyrrr		Tyrrs	
		Okt15	Okt14	Okt15	Okt14
<i>Absolut ændring</i>					
Bnp, årets priser	<i>Y</i>	799	598	465	352
<i>Absolut ændring</i>					
Bnp	<i>fY</i>	683	511	397	301
Privat forbrug	<i>fCp</i>	778	639	453	377
Off. Forbrug	<i>fCo</i>	0	0	0	0
Investeringer	<i>fI</i>	374	249	217	147
Eksport	<i>fE</i>	-27	-21	-16	-12
Import	<i>fM</i>	446	366	259	216
<i>Absolut ændring</i>					
Beskæftigelse	<i>Q</i>	0,426	0,326	0,248	0,192
Ledighed	<i>Ul</i>	-0,264	-0,177	-0,153	-0,105
<i>Absolut ændring</i>					
Indkomstoverførsler	<i>Ty_o</i>	2000	1969	2030	1990
Afgifter	<i>Sp</i>	248	194	144	114
Skatter	<i>Sy_o</i>	151	112	943	882
<i>Absolut ændring</i>					
Privat	<i>Tfn_hc</i>	1215	1374	704	809
Udland	<i>Tfen_e</i>	475	375	276	221
Offentlig	<i>Tfn_o</i>	-1690	-1749	-980	-1030
<i>Procent</i>					
Timeløn	<i>lna</i>	0,005	0,004	0,003	0,003
Outputpris	<i>px</i>	0,002	0,002	0,001	0,001
Forbrugerpris	<i>pcp</i>	0,003	0,002	0,001	0,001

Som i eksperimenterne med de direkte skatter øger de to overførselseksperimenter husholdningernes kortsigtede realindkomst, og et eksperiments indkomsteffekt i mio. kr. afhænger ikke nævneværdigt af, om der regnes på Okt14 eller Okt15. Dermed bliver den procentvise stigning i indkomsten noget større i Okt15 pga. den lavere baseline for husholdningernes indkomst, og det forklarer, at den større forbrugseffekt i Okt15-beregningen, jf. beskrivelsen af den nævnte baseline-effekt i afsnit 3.2.

3.4 Stød til offentlig efterspørgsel

Der er 5 eksperimenter med den offentlige sektors forbrug og investeringer:

- Offentlig beskæftigelse, Qo1-eksperimentet
- Offentligt forbrug af energi- og materialer, fVmo-eksperimentet
- Offentlige lønninger, lo-eksperimentet
- Offentlige investeringer i bygninger, flbo-eksperimentet

- Offentlige investeringer i maskiner, fImo-eksperimentet

Eksperimenternes centrale førsteårsmultiplikatorer er i tabel 3.5 vist som den absolutte forskel på eksperiment- og grundforløb. Bilaget viser både den absolutte og den procentvise forskel.

Tabel 3.5

		fVo1		Qo1		lo		fIbo		fImo	
		Okt15	Okt14	Okt15	Okt14	Okt15	Okt14	Okt15	Okt14	Okt15	Okt14
		<i>Absolut ændring</i>									
Bnp, årets priser	<i>Y</i>	1857	1766	3551	3435	2537	2391	2056	1975	1326	1171
		<i>Absolut ændring</i>									
Bnp	<i>fY</i>	1609	1519	2542	2311	99	30	1683	1593	1272	1099
Privat forbrug	<i>fCp</i>	63	50	200	165	238	178	62	50	50	34
Off. Forbrug	<i>fCo</i>	1846	1833	2541	2387	0	0	0	0	0	0
Investeringer	<i>fI</i>	634	599	410	344	167	110	2498	2474	2567	2410
Eksport	<i>fE</i>	-61	-69	-143	-160	-57	-52	-56	-65	-26	-35
Import	<i>fM</i>	889	902	481	423	252	213	796	853	1304	1310
		<i>Absolut ændring</i>									
Beskæftigelse	<i>Q</i>	1,135	1,124	5,175	4,882	0,244	0,195	1,389	1,376	0,800	0,750
Ledighed	<i>Ul</i>	-0,702	-0,609	-3,200	-2,646	-0,151	-0,106	-0,859	-0,746	-0,495	-0,407
		<i>Absolut ændring</i>									
Indkomstoverførsler	<i>Ty_o</i>	-192	-176	-875	-765	-41	-31	-235	-216	-135	-118
Afgifter	<i>Sp</i>	434	426	462	459	186	159	533	534	224	215
Skatter	<i>Sy_o</i>	246	262	743	761	894	838	310	316	188	187
		<i>Absolut ændring</i>									
Privat	<i>Tjn_hc</i>	312	275	597	642	608	701	273	256	318	221
Udland	<i>Tjn_e</i>	1010	1006	546	467	288	237	913	957	1428	1407
Offentlig	<i>Tjn_o</i>	-1322	-1281	-1144	-1109	-897	-939	-1186	-1213	-1746	-1628
		Procent									
Timeløn	<i>lna</i>	0,012	0,014	0,054	0,062	0,007	0,007	0,015	0,018	0,008	0,009
Outputpris	<i>px</i>	0,006	0,007	0,031	0,036	0,062	0,062	0,008	0,009	0,003	0,004
Forbrugerpris	<i>pcp</i>	0,004	0,005	0,022	0,025	0,026	0,026	0,006	0,007	0,002	0,003

Der ses generelt en lidt større positiv effekt på privatforbruget i eksperimenterne på Okt15, hvilket skyldes den allerede omtalte forskel på husholdningernes disponible indkomst i baseline, jf. afsnit 2.2.

I eksperimentet med det offentlige varekøb ligger produktionsstigningen især i bygge- og serviceerhvervet, og i de to erhverv har reestimationen af faktorblokken øget maskininvesteringernes reaktion og mindsket bygningsinvesteringernes, jf. afsnit 2.1. Derfor reagerer maskininvesteringer mere og bygningsinvesteringerne reagerer mindre i Okt15 end i Okt14. I grundforløbet til Okt15 er importandelen i erhvervenes materialeforbrug lavere end i Okt14, og det gælder især for bygge- og serviceerhvervet. Den lavere importkvote i de berørte erhvervs materialeforbrug forklarer, at den samlede import stiger mindre i Okt15 end i Okt14 i varekøbseksperimentet.

I eksperimenterne for offentlige investeringer i henholdsvis maskiner og bygninger ligger der også en betydelig produktionsstigning i bygge- og serviceerhvervet og som i eksperimentet med offentlig varekøb, betyder den mindre importandel i erhvervenes materialeforbrug, at importen stiger mindre i

Okt15 i begge investeringseksperimenter. Forskellen på de to modelversioners importreaktion er størst, når de offentlige bygningsinvesteringer forøges.

I Okt15s grundforløb er den offentlige lønsum mindre, og det gælder også pr. ansat. Den lavere lønsum pr. ansat gør det muligt, at ansætte flere personer for det samme beløb i det offentlige beskæftigelseseksperiment, *QoI*, og derfor stiger beskæftigelsen i det offentlige erhverv med 235 flere personer i Okt15 end i Okt14. Den offentlige lønsum stiger nogenlunde ens i mio. kr., men i procent stiger den mest i Okt15. Den offentlige produktion er sammenlignelig i de to modeller, og da dens reaktion delvist afhænger af reaktionen i den offentlige lønsum, stiger den offentlige produktion mere i Okt15, både i procent og absolut. Den ekstra offentlige produktion øger inputtet fra især serviceerhvervet til den offentlige sektor, og det bidrager til, at fremgangen i beskæftigelse og investeringer er størst i Okt15. Den større efterspørgselsstigning trækker også importstigningen op i Okt15, men forskellen til importstigningen i Okt14 reduceres af den lavere importandel (IO-koefficient) i Okt15.

I det offentlige beskæftigelseseksperiment fremgår det tydeligt, at reestimationen af lønligningen har reduceret koefficienten til samme års ændring i ledigheden, jf. omtalen i afsnit 2.3. Selvom beskæftigelsen stiger mere i Okt15, stiger lønningerne mindre.

I det offentlige maskininvesteringseksperiment øges den eksogene komponent i de offentlige maskininvesteringer med 50 mio. kr. mere i Okt15 i 2010-priser. Dertil kommer, at komponentens relative pris er størst i Okt15, så de samlede offentlige maskininvesteringer stiger med 80 mio. kr. mere i Okt15. Det forklarer halvdelen af mereffekten på de samlede investeringer i Okt15. Den resterende del af forskellen skal bl.a. findes i reestimationen af faktorblokken. Reestimationen har betydet, at fx fremstillingssektoren, som leverer forholdsvis meget til de offentlige maskininvesteringer, øger sine egne investeringer lidt hurtigere i Okt15 end i Okt14. Fremstillingssektorens beskæftigelse reagerer også hurtigere på produktionsstigningen, så den samlede beskæftigelseeffekt er størst i Okt15.

4. Konklusion

Overordnet set er der ikke stor forskel på førstearseffekterne i Okt15 og den modelversion Okt14, som der er sammenlignet med. ADAM er reestimeret, og effekterne i Okt15 er beregnet ud fra et nyt grundforløb, men forskellene er som sagt små.

Ved tidligere hovedrevisioner har den første ADAM version efter hovedrevisionen indeholdt en række væsentlige modelændringer ved siden af hovedrevisionens ændring af datagrundlaget og den nødvendige reestimation. Effekten af hovedrevisionens dataændring er beskrevet i NMH12917, hvor Okt14 sammenlignes med Jun14. Nærværende notes sammenligning af Okt14

og Okt15 har mest vedrørt effekten af, at adfærdsrelationerne i Okt14 er re-estimeret i Okt15 og af nogle enkelte dataændringer. Dermed har det været forholdsvis let at identificere betydningen af den seneste hovedrevision.

5. Litteraturliste

Kristensen, T. M., Rasmussen, J. N., Osterwald-Lenum, M., Olsen, A. & Hansen, N. M. D.

- ”Vedrørende modelversionen Oktober 2015” Modelgruppen, Danmarks Statistik, modelgruppen, 2016 {TMK17216}

Sisay, D. & Kristensen, T. M.

- ”Level Correction – October 2014 model version”, Danmarks Statistik, Modelgruppen, 2014, DSI01o14

Skriver, K. S.

- ”Reestimation af forbrugssystemet til Okt15”, Danmarks Statistik, Modelgruppen, 2015, KSR16915

Hansen, N. M.

- ”Reestimation af boligligningerne til ADAM Oktober 2015”, Danmarks Statistik, Modelgruppen, 2016, NMH14116

Troelsen, P. A.

- ”Reestimation af lønrelationen til modelversion Oktober 15”, Danmarks Statistik, Modelgruppen, 2015, PAG18915

Rasmussen, J. N.

- ”Reestimation af faktorblokken – Okt15”, Danmarks statistik, Modelgruppen, 2016, {JNR05519}

6. Bilag

6.1 Okt14 – Multiplikatorer i procent

		fVo1	Qo1	lo	filbo	fimo	Sya	Ssysp	Syv	Sycr	Syck	Sywp	Tyrrs	Tyrrr	Spg	Spp_ce	Spp_cf	Spp_cg	Sppu	Spzej	Spzuqr	Spr
		<i>Procent</i>																				
Bnp, årets priser	<i>Y</i>	0,087	0,170	0,118	0,098	0,058	0,022	0,027	0,069	0,001	0,000	0,002	0,017	0,030	-0,077	-0,085	-0,093	-0,080	-0,058	0,014	0,037	-0,014
		<i>Procent</i>																				
Bnp	<i>fY</i>	0,080	0,122	0,002	0,084	0,058	0,020	0,025	0,064	0,002	0,000	0,002	0,016	0,027	0,032	0,042	0,029	0,043	0,047	0,019	0,045	0,065
Privat forbrug	<i>fCp</i>	0,006	0,018	0,020	0,006	0,004	0,054	0,066	0,210	0,000	-0,001	0,006	0,042	0,072	0,063	0,120	0,101	0,132	0,106	0,007	0,017	0,244
Off. Forbrug	<i>fCo</i>	0,378	0,492	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Investeringer	<i>fi</i>	0,131	0,075	0,024	0,540	0,526	0,041	0,050	0,078	0,005	-0,001	0,005	0,032	0,054	0,072	0,026	0,004	0,025	0,038	0,088	0,094	0,057
Eksport	<i>fE</i>	-0,007	-0,016	-0,005	-0,006	-0,003	-0,002	-0,002	-0,004	0,003	0,000	0,000	-0,001	-0,002	0,008	0,000	0,010	0,015	0,006	0,009	0,108	-0,002
Import	<i>fM</i>	0,095	0,045	0,022	0,090	0,138	0,029	0,036	0,107	0,003	0,000	0,003	0,023	0,039	0,039	0,042	0,052	0,069	0,031	0,021	0,086	0,128
		<i>Procent</i>																				
Beskæftigelse	<i>Q</i>	0,042	0,183	0,007	0,051	0,028	0,009	0,011	0,025	0,001	0,000	0,001	0,007	0,012	0,014	0,008	0,010	0,015	0,022	0,010	0,025	0,020
Ledighed	<i>UI</i>	-0,609	-2,642	-0,106	-0,745	-0,406	-0,134	-0,163	-0,359	-0,010	0,002	-0,016	-0,105	-0,177	-0,199	-0,115	-0,142	-0,220	-0,312	-0,149	-0,362	-0,294
		<i>Andel af bnp</i>																				
Indkomstoverførsler	<i>Ty_o</i>	-0,009	-0,038	-0,002	-0,011	-0,006	0,030	-0,002	-0,005	0,000	0,000	0,000	0,099	0,097	-0,003	-0,002	-0,002	-0,003	-0,004	-0,002	-0,005	-0,004
Afgifter	<i>Sp</i>	0,021	0,023	0,008	0,026	0,011	0,006	0,009	0,028	0,000	0,000	0,001	0,006	0,010	-0,097	-0,104	-0,109	-0,106	-0,097	-0,095	-0,094	-0,047
Skatter	<i>Sy_o</i>	0,013	0,038	0,041	0,016	0,009	-0,058	-0,095	-0,090	-0,101	0,014	-0,094	0,044	0,006	0,004	0,004	0,003	0,006	0,008	0,013	0,021	0,008
		<i>Andel af bnp</i>																				
Privat	<i>Tfn_hc</i>	0,014	0,032	0,035	0,013	0,011	0,069	0,071	0,008	0,101	0,089	0,094	0,040	0,068	0,056	0,082	0,073	0,063	0,071	0,075	0,079	-0,026
Udland	<i>Tfen_e</i>	0,050	0,023	0,012	0,047	0,070	0,014	0,017	0,055	0,000	0,000	0,002	0,011	0,019	0,020	0,020	0,035	0,038	0,018	0,003	-0,015	0,065
Offentlig	<i>Tfn_o</i>	-0,063	-0,055	-0,046	-0,060	-0,081	-0,084	-0,088	-0,063	-0,101	-0,089	-0,096	-0,051	-0,087	-0,075	-0,102	-0,108	-0,101	-0,089	-0,078	-0,063	-0,039
		<i>Procent</i>																				
Timeløn	<i>lna</i>	0,014	0,062	0,007	0,018	0,009	0,003	0,004	0,009	0,000	0,000	0,000	0,003	0,004	0,001	0,003	0,004	0,005	0,007	0,003	0,007	0,007
Outputpris	<i>px</i>	0,007	0,036	0,062	0,009	0,004	0,001	0,002	0,004	0,000	0,000	0,000	0,001	0,002	-0,020	0,001	0,002	0,003	0,004	-0,002	-0,002	0,004
Forbrugerpris	<i>pcp</i>	0,005	0,025	0,026	0,007	0,003	0,002	0,002	0,005	0,000	0,000	0,000	0,001	0,002	-0,134	-0,269	-0,228	-0,235	-0,214	-0,001	-0,002	-0,170

6.2 Okt14 – Absolutte multiplikatorer

		fVo1	Qo1	lo	filbo	filmo	Sya	Ssyp	Syv	Sycr	Syck	Sywp	Tyrrs	Tyrrr	Spg	Spp_ce	Spp_cf	Spp_cg	Sppu	Spzej	Spzuqr	Spr
		Absolut ændring																				
Bnp, årets priser	<i>Y</i>	1766	3435	2391	1975	1171	449	552	1403	24	-9	50	352	598	-1561	-1712	-1888	-1614	-1164	291	754	-273
		Absolut ændring																				
Bnp	<i>fY</i>	1519	2311	30	1593	1099	387	472	1221	30	-6	44	301	511	610	805	552	810	895	351	850	1241
Privat forbrug	<i>fCp</i>	50	165	178	50	34	483	589	1877	3	-7	56	377	639	565	1066	904	1178	947	60	148	2175
Off. Forbrug	<i>fCo</i>	1833	2387	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investeringer	<i>fl</i>	599	344	110	2474	2410	188	230	359	24	-4	21	147	249	331	119	20	116	174	404	430	260
Eksport	<i>fE</i>	-69	-160	-52	-65	-35	-16	-20	-36	29	1	-1	-12	-21	80	0	105	151	59	86	1094	-23
Import	<i>fM</i>	902	423	213	853	1310	277	338	1014	25	-4	32	216	366	372	396	494	657	295	197	814	1215
		Absolut ændring																				
Beskæftigelse	<i>Q</i>	1,124	4,882	0,195	1,376	0,750	0,247	0,301	0,663	0,017	-0,004	0,028	0,192	0,326	0,367	0,212	0,262	0,405	0,575	0,274	0,668	0,543
Ledighed	<i>Ul</i>	-0,609	-2,646	-0,106	-0,746	-0,407	-0,134	-0,164	-0,360	-0,010	0,002	-0,016	-0,105	-0,177	-0,199	-0,115	-0,143	-0,220	-0,312	-0,149	-0,362	-0,295
		Absolut ændring																				
Indkomstoverførsler	<i>Ty_o</i>	-176	-765	-31	-216	-118	613	-47	-104	-3	0	-5	1990	1969	-58	-33	-41	-64	-90	-43	-105	-85
Afgifter	<i>Sp</i>	426	459	159	534	215	127	179	560	4	-2	17	114	194	-1961	-2100	-2210	-2146	-1962	-1924	-1899	-957
Skatter	<i>Sy_o</i>	262	761	838	316	187	-1170	-1914	-1825	-2032	281	-1890	882	112	76	76	71	125	160	261	424	155
		Absolut ændring																				
Privat	<i>Tfn_hc</i>	275	642	701	256	221	1400	1426	161	2036	1796	1892	809	1374	1126	1664	1469	1267	1444	1515	1589	-530
Udland	<i>Tfen_e</i>	1006	467	237	957	1407	290	347	1103	10	6	43	221	375	396	395	706	773	359	69	-311	1316
Offentlig	<i>Tfn_o</i>	-1281	-1109	-939	-1213	-1628	-1690	-1773	-1264	-2046	-1802	-1934	-1030	-1749	-1522	-2059	-2175	-2040	-1803	-1584	-1278	-786
		Procent																				
Timeløn	<i>lna</i>	0,014	0,062	0,007	0,018	0,009	0,003	0,004	0,009	0,000	0,000	0,000	0,003	0,004	0,001	0,003	0,004	0,005	0,007	0,003	0,007	0,007
Outputpris	<i>px</i>	0,007	0,036	0,062	0,009	0,004	0,001	0,002	0,004	0,000	0,000	0,000	0,001	0,002	-0,020	0,001	0,002	0,003	0,004	-0,002	-0,002	0,004
Forbrugerpris	<i>pcp</i>	0,005	0,025	0,026	0,007	0,003	0,002	0,002	0,005	0,000	0,000	0,000	0,001	0,002	-0,134	-0,269	-0,228	-0,235	-0,214	-0,001	-0,002	-0,170

6.1 Okt15 – Multiplikatorer i procent

		fVo1	Qo1	lo	flbo	flmo	Sya	Ssyp	Syv	Sycr	Syck	Sywp	Tyrns	Tyrrr	Spg	Spp_ce	Spp_cf	Spp_cg	Sppu	Spzej	Spzuqr	Spr
<i>Procent</i>																						
Bnp, årets priser	<i>Y</i>	0,090	0,171	0,122	0,099	0,064	0,029	0,036	0,080	0,001	0,000	0,004	0,022	0,039	-0,074	-0,085	-0,095	-0,077	-0,059	0,020	0,028	-0,013
<i>Procent</i>																						
Bnp	<i>fY</i>	0,083	0,131	0,005	0,087	0,066	0,026	0,033	0,075	0,001	0,000	0,003	0,021	0,035	0,036	0,042	0,028	0,047	0,046	0,024	0,037	0,066
Privat forbrug	<i>fCp</i>	0,007	0,022	0,026	0,007	0,006	0,065	0,080	0,241	0,001	-0,001	0,008	0,050	0,086	0,065	0,123	0,099	0,155	0,105	0,008	0,018	0,259
Off. Forbrug	<i>fCo</i>	0,375	0,516	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Investeringer	<i>fl</i>	0,134	0,087	0,035	0,527	0,542	0,059	0,073	0,101	0,004	-0,001	0,007	0,046	0,079	0,086	0,015	-0,003	0,023	0,031	0,116	0,084	0,055
Eksport	<i>fE</i>	-0,006	-0,014	-0,006	-0,005	-0,003	-0,002	-0,002	-0,004	0,002	0,000	0,000	-0,002	-0,003	0,008	0,000	0,010	0,016	0,006	0,006	0,081	-0,002
Import	<i>fM</i>	0,094	0,051	0,027	0,084	0,137	0,035	0,044	0,126	0,002	0,000	0,004	0,027	0,047	0,039	0,041	0,048	0,082	0,028	0,022	0,070	0,141
<i>Procent</i>																						
Beskæftigelse	<i>Q</i>	0,042	0,191	0,009	0,051	0,029	0,012	0,015	0,027	0,001	0,000	0,001	0,009	0,016	0,015	0,008	0,009	0,013	0,020	0,013	0,021	0,017
Ledighed	<i>Ul</i>	-0,708	-3,228	-0,152	-0,867	-0,499	-0,199	-0,246	-0,451	-0,013	0,003	-0,025	-0,155	-0,266	-0,246	-0,138	-0,153	-0,228	-0,341	-0,224	-0,349	-0,290
<i>Andel af bnp</i>																						
Indkomstoverførsler	<i>Ty_o</i>	-0,009	-0,042	-0,002	-0,011	-0,007	0,030	-0,003	-0,006	0,000	0,000	0,000	0,098	0,097	-0,003	-0,002	-0,002	-0,003	-0,004	-0,003	-0,005	-0,004
Afgifter	<i>Sp</i>	0,021	0,022	0,009	0,026	0,011	0,008	0,011	0,033	0,000	0,000	0,001	0,007	0,012	-0,097	-0,107	-0,110	-0,101	-0,098	-0,094	-0,095	-0,043
Skatter	<i>Sy_o</i>	0,012	0,036	0,043	0,015	0,009	-0,055	-0,093	-0,090	-0,101	0,012	-0,093	0,046	0,007	0,003	0,003	0,003	0,006	0,006	0,014	0,018	0,006
<i>Andel af bnp</i>																						
Privat	<i>Tfn_hc</i>	0,015	0,029	0,029	0,013	0,015	0,061	0,062	-0,008	0,102	0,091	0,092	0,034	0,059	0,055	0,086	0,075	0,052	0,075	0,069	0,076	-0,034
Udland	<i>Tfen_e</i>	0,049	0,026	0,014	0,044	0,069	0,018	0,021	0,064	0,001	0,000	0,003	0,013	0,023	0,020	0,019	0,034	0,045	0,016	0,006	-0,009	0,071
Offentlig	<i>Tfn_o</i>	-0,064	-0,055	-0,043	-0,057	-0,084	-0,079	-0,083	-0,056	-0,103	-0,091	-0,095	-0,047	-0,082	-0,074	-0,105	-0,109	-0,097	-0,091	-0,075	-0,067	-0,036
<i>Procent</i>																						
Timeløn	<i>lna</i>	0,012	0,054	0,007	0,015	0,008	0,003	0,004	0,008	0,000	0,000	0,000	0,003	0,005	0,000	0,002	0,003	0,004	0,006	0,003	0,004	0,005
Outputpris	<i>px</i>	0,006	0,031	0,062	0,008	0,003	0,002	0,002	0,004	0,000	0,000	0,000	0,001	0,002	-0,021	0,001	0,001	0,002	0,003	-0,002	-0,003	0,003
Forbrugerpris	<i>pcp</i>	0,004	0,022	0,026	0,006	0,002	0,002	0,002	0,006	0,000	0,000	0,000	0,001	0,003	-0,133	-0,270	-0,229	-0,237	-0,216	-0,001	-0,003	-0,170

6.2 Okt15 – Absolutte multiplikatorer

		fVo1	Qo1	lo	flbo	flmo	Sya	Ssysp	Syv	Sycr	Syck	Sywp	Tyrrs	Tyrr	Spg	Spp_ce	Spp_cf	Spp_cg	Sppu	Spzej	Spzuqr	Spr
		Absolut ændring																				
Bnp, årets priser	<i>Y</i>	1857	3551	2537	2056	1326	600	740	1652	27	-8	74	465	799	-1541	-1758	-1969	-1587	-1231	423	585	-275
		Absolut ændring																				
Bnp	<i>fY</i>	1609	2542	99	1683	1272	511	632	1443	27	-7	64	397	683	700	807	542	909	896	463	717	1274
Privat forbrug	<i>fCp</i>	63	200	238	62	50	583	721	2175	11	-8	73	453	778	584	1115	896	1397	951	73	164	2341
Off. Forbrug	<i>fCo</i>	1846	2541	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Investeringer	<i>fl</i>	634	410	167	2498	2567	280	346	477	17	-4	35	217	374	406	71	-12	111	148	550	399	262
Eksport	<i>fE</i>	-61	-143	-57	-56	-26	-21	-25	-36	16	0	-3	-16	-27	83	0	101	166	64	56	826	-15
Import	<i>fM</i>	889	481	252	796	1304	334	413	1192	16	-4	42	259	446	373	387	452	778	270	211	667	1339
		Absolut ændring																				
Beskæftigelse	<i>Q</i>	1,135	5,175	0,244	1,389	0,800	0,319	0,395	0,722	0,021	-0,004	0,040	0,248	0,426	0,394	0,221	0,246	0,365	0,547	0,359	0,559	0,465
Ledighed	<i>Ul</i>	-0,702	-3,200	-0,151	-0,859	-0,495	-0,197	-0,244	-0,447	-0,013	0,003	-0,025	-0,153	-0,264	-0,244	-0,137	-0,152	-0,226	-0,338	-0,222	-0,346	-0,288
		Absolut ændring																				
Indkomstoverførsler	<i>Ty_o</i>	-192	-875	-41	-235	-135	619	-67	-122	-3	1	-7	2030	2000	-67	-37	-42	-62	-93	-61	-95	-79
Afgifter	<i>Sp</i>	434	462	186	533	224	171	230	690	5	-2	23	144	248	-2011	-2212	-2282	-2100	-2030	-1942	-1964	-899
Skatter	<i>Sy_o</i>	246	743	894	310	188	-1148	-1931	-1864	-2086	255	-1924	943	151	72	69	57	115	135	294	370	124
		Absolut ændring																				
Privat	<i>Tfn_hc</i>	312	597	608	273	318	1269	1281	-167	2121	1875	1904	704	1215	1133	1787	1558	1078	1552	1428	1574	-712
Udland	<i>Tfen_e</i>	1010	546	288	913	1428	363	441	1317	16	9	59	276	475	407	391	700	922	337	126	-179	1466
Offentlig	<i>Tfn_o</i>	-1322	-1144	-897	-1186	-1746	-1632	-1722	-1150	-2137	-1884	-1962	-980	-1690	-1540	-2178	-2258	-2000	-1889	-1553	-1395	-755
		Procent																				
Timeløn	<i>lna</i>	0,012	0,054	0,007	0,015	0,008	0,003	0,004	0,008	0,000	0,000	0,000	0,003	0,005	0,000	0,002	0,003	0,004	0,006	0,003	0,004	0,005
Outputpris	<i>px</i>	0,006	0,031	0,062	0,008	0,003	0,002	0,002	0,004	0,000	0,000	0,000	0,001	0,002	-0,021	0,001	0,001	0,002	0,003	-0,002	-0,003	0,003
Forbrugerpris	<i>pcp</i>	0,004	0,022	0,026	0,006	0,002	0,002	0,002	0,006	0,000	0,000	0,000	0,001	0,003	-0,133	-0,270	-0,229	-0,237	-0,216	-0,001	-0,003	-0,170